

Consiliul pentru Standarde Ocupaționale și Atestare
Unitatea de Cercetare și Servicii Tehnice

STANDARD OCUPATIONAL

Ocupația: Operator curățitor chimic

Domeniul: Comerț și servicii

București 1999

Unitatea pilot:

S.C. Nufărul S.A.

Coordonator proiect standard ocupațional:

Laura Artemona Marcu

Membrii echipei de redactare a standardului ocupațional:

Rodica Panțuroiu, inginer chimist, SC Nufărul SA, București

Maria Nica, inginer chimist, SC Nufărul SA, București

Referenți de specialitate:

Aurelia Constantin, inginer, SC Nufărul SA, București

Paulina Doina Iliescu, inginer, SC Nufărul SA, București

Standard aprobat COSA la data de 07-01-1999

Cod COSA: O - 104

© copyright 1999 , COSA - U.C.S.T.

Toate drepturile asupra acestui document sunt rezervate.

Acesta nu poate fi produs parțial sau integral, nu poate fi folosit sau citat în alte lucrări fara acordul COSA.

Operator curățitor chimic

Descrierea ocupației

Ocupația se aplică lucrătorilor care își desfășoară activitatea în unitățile de curățire chimică a obiectelor textile supuse unor astfel de operații: obiecte de îmbrăcăminte pentru bărbați, femei și copii - sacouri, pantaloni, pardesie, paltoane, canadiene, fuste, rochii, obiecte din piele și blană naturală și sintetică, pleduri, draperii, plăpumi. Ocupația se aplică și lucrătorilor care își desfășoară activitatea în centrele de primire a obiectelor textile care nu beneficiază de unitate proprie de spălare.

Pe lângă competențele de producție aferente executării operațiilor specifice de curățire chimică a obiectelor textile, lucrătorii din această ocupație trebuie să ofere clienților sfaturi și soluții referitoare la serviciile prestate.

Ocupația presupune și aplicarea normelor specifice de igienă și protecția muncii în scopul asigurării condițiilor optime de desfășurare a activității.

Operațiile de organizare și planificare a activității contribuie la buna desfășurare a activității la toate locurile de muncă specifice producției, centre de primire / predare a comenzilor.

Ocupația presupune o bună colaborare cu clienții și o preocupare continuă în satisfacerea solicitărilor acestora.

Ocupația implică aproape în exclusivitate forță de muncă feminină.

Operator curățitor chimic

UNITĂȚILE DE COMPETENȚĂ

<i>Domeniile de competență</i>	<i>Unitățile de competență</i>
Administrație	Întocmirea documentelor specifice Preluarea / predarea comenzilor între centre
Competențe generale la locul de muncă	Aplicarea normelor igienico - sanitare Aplicarea NPM și NPSI
Comunicare	Comunicarea la locul de muncă
Planificare	Organizarea și întreținerea locului de muncă Planificarea activității proprii
Producție	Călcarea obiectelor textile Controlul calității prestațiilor Curățarea chimică a obiectelor textile Curățarea umedă a obiectelor textile Eliminarea umidității din obiectele textile spălate Extragerea petelor de pe obiectele textile Întreținerea echipamentelor specifice de curățătorie Predetașarea porțiunilor murdare Pregătirea obiectelor textile pentru spălare / curățire Pregătirea pentru expediție a obiectelor spălate / curățate Repararea defecțiunilor obiectelor textile
Relații cu clientela	Oferirea serviciilor către clienți Preluarea / predarea comenzilor de la / către clienți

Întocmirea documentelor specifice

Descrierea unității

ELEMENTE DE COMPETENȚĂ	CRITERII DE REALIZARE
1. Identificarea și evaluarea datelor	1.1. Datele sunt identificate în funcție de tipul lucrării. 1.2. Datele sunt identificate în funcție de documentele de întocmit.
2. Întocmirea documentelor	2.1. Documentele sunt întocmite astfel încât să corespundă scopului urmărit. 2.2. Documentele sunt redactate în formatul solicitat. 2.3. Documentele sunt întocmite la termenele impuse.
3. Arhivarea documentelor	3.1. Documentele sunt arhivate conform cerințelor locului de muncă. 3.2. Documentele sunt ordonate astfel încât să permită un acces rapid.

Gama de variabile

Unitatea se aplică ocupațiilor:

- operator spălător textile;
- operator curățitor chimic.

Tipul lucrării: lucrări curente, lucrări periodice, lucrări ocazionale.

Tipul documentului: bonuri comandă-chitanță la primirea comenzilor, borderouri de înregistrare a obiectelor, caiet de polimark, caiet de mașini, caiet de procese verbale cu necorelări, caiet de returnări și comenzi restante.

Formatul solicitat: format tip, standardizat.

Ghid pentru evaluare

La evaluare se va urmări:

- modul în care sunt întocmite documentele specifice locului de muncă în funcție de tipul lor și cerințele specifice;
- modul în care sunt păstrate și arhivate documentele astfel încât să permită un acces rapid.

Cunoștințe:

- tipuri de documente cu care se lucrează;

Preluarea / predarea comenzilor între centre

Descrierea unității

ELEMENTE DE COMPETENȚĂ	CRITERII DE REALIZARE
1. Verificarea comenzilor	1.1. Comenzile sunt verificate pentru stabilirea concordanței cu documentele de înregistrare. 1.2. Comenzile sunt verificate din punct de vedere al respectării termenelor de livrare. 1.3. Comenzile sunt verificate din punct de vedere calitativ în scopul preîntâmpinării reclamațiilor din partea clienților. 1.4. Comenzile sunt verificate pentru a depista și a soluționa problema comenzilor restante sau incomplete.
2. Preluarea / predarea comenzilor	2.1. Comenzile sunt preluate / predate pe baza documentelor de înregistrare. 2.2. Comenzile sunt preluate / predate în condiții specifice de ambalare în scopul împiedicării deteriorării obiectelor.

Gama de variabile

Unitatea se aplică ocupațiilor:

- operator spălător textile;
- operator curățător chimic.

Documente de înregistrare: bonuri comandă-chitanță, borderouri de înregistrare (tip ABC sau de expediție), talon de transport.

Comenzi restante sau incomplete: întârzieri de livrare sau lipsuri de obiecte în cadrul aceleiași comenzi. Condiții specifice de ambalare:

- la predarea către unitatea prestatoare: transportul auto al obiectelor murdare între centre se efectuează în saci de protecție;
- la preluarea de la unitatea prestatoare: obiectele sunt protejate în folii de plastic, pe umerășe (în funcție de tipul obiectelor).

Ghid pentru evaluare

La evaluare se va urmări:

- modul de verificare a comenzilor pe baza documentelor de înregistrare și al termenelor de livrare;
- modul de verificare al comenzilor din punct de vedere calitativ;
- modul de preluare / predare a comenzilor pe baza documentelor de înregistrare și în condiții de ambalare specifice.

Cunoștințe:

- tipuri de documente de înregistrare;
- condiții de ambalare la transportul între centre;

Aplicarea normelor igienico - sanitare

Descrierea unității

Unitatea se referă la aplicarea normelor igienico-sanitare în toate activitățile specifice. Unitatea presupune utilizarea și menținerea în condiții corespunzătoare a echipamentului de protecție și respectarea normelor igienico-sanitare la spălarea / curățirea obiectelor textile.

ELEMENTE DE COMPETENȚĂ	CRITERII DE REALIZARE
1. Menținerea igienei individuale	1.1. Echipamentul de protecție este menținut permanent în stare curată. 1.2. Echipamentul de protecție este utilizat în tot timpul activității de producție. 1.3. Igiena personală se menține conform normelor în vigoare și
2. Aplicarea normelor igienico-sanitare la locul de muncă	2.1. Normele igienico-sanitare specifice ocupației sunt aplicate corect, conform reglementărilor locului de muncă. 2.2. Normele igienico-sanitare sunt aplicate permanent în toate activitățile de la locul de muncă. 2.3. Orice deficiență înregistrată la aplicarea normelor sanitare este remediata sau semnalata și raportată în cel mai scurt timp, conform reglementărilor locului de muncă.

Gama de variabile

Unitatea se aplică ocupațiilor:

- operator spălător textile;
- operator curățitor chimic.

Echipament de protecție: halat, bonetă, șorț, mănuși, cizme.

Reglementări interioare privind: obligativitatea efectuării controlului medical periodic.

Reglementări ale locului de muncă: asigurarea unor fluxuri separate pentru obiectele textile curate (spălate / curățate) față de cele murdare.

Ghid pentru evaluare

La evaluare se va urmări:

-modul în care se menține igiena individuală în timpul desfășurării diverselor activități specifice locului de muncă;

-modul în care sunt însușite și aplicate normele igienico-sanitare și reglementările interne specifice locului de muncă.

Cunoștințe:

Aplicarea NPM și NPSI

Descrierea unității

Unitatea se referă la aplicarea și respectarea NPM și NPSI pe durata desfășurării activităților specifice ocupației. Unitatea presupune utilizarea și menținerea echipamentelor în condiții de securitate, precum și depozitarea corespunzătoare a materiilor prime și materialelor.

ELEMENTE DE COMPETENȚĂ	CRITERII DE REALIZARE
1. Aplicarea normelor de protecție a muncii	1.1. Legislația și normele de protecție a muncii sunt însușite în conformitate cu specificul locului de muncă 1.2. Echipamentul de protecție din dotare este utilizat corect. 1.3. Echipamentul de protecție este întreținut și păstrat în condiții de siguranță conform normelor în vigoare. 1.4. Înșușirea clară și corectă a procedurilor de protecție a muncii este asigurată prin participarea la instructajul periodic. 1.5. Activitatea specifică este desfășurată cu respectarea permanentă a normelor de protecție a muncii.
2. Aplicarea normelor de pază și stingere a incendiilor	2.1. Lucrul este efectuat în condiții de securitate și în conformitate cu normele PSI în vigoare. 2.2. Procedurile de pază și stingere a incendiilor sunt însușite prin instructaje periodice și prin aplicații practice. 2.3. Echipamentele de stingere a incendiilor din dotare sunt utilizate cu rapiditate și competență pentru eliminarea pericolelor.
3. Raportarea pericolelor care apar la locul de muncă	3.1. Pericolele sunt identificate cu discernământ pentru a fi raportate persoanei abilitate conform normelor interne. 3.2. Starea echipamentelor de protecție și stingere a incendiilor este verificată și raportată persoanei abilitate conform procedurilor interne.
4. Aplicarea procedurilor de urgență și evacuare	4.1. Accidentul apărut este semnalat prin contactarea cu promptitudine a persoanei abilitate conform procedurilor interne și normelor în vigoare. 4.2. Măsurile de urgență și de evacuare sunt aplicate cu rapiditate, corectitudine și luciditate, respectând procedurile interne.

Gama de variabile

Unitatea se aplică ocupațiilor :

- operator spălător textile;
- operator curățător chimic

Echipamentul de protecție: specific locului de muncă.

Echipamentul de stingere a incendiilor: hidranți, extingtoare, nisip, găleți, furtunuri etc.

Truse de prim ajutor :feșe, pansamente sterile, alcool, medicamente etc.

Sistem de avertizare :sonor, luminos, comunicativ.

Ghid pentru evaluare

Competențele vor fi demonstrate în asociere cu îndeplinirea sarcinilor.

Evaluarea practică se va face în cadrul simulărilor periodice.

Cunoștințe:

- normele de protecție a muncii, de pază și stingere a incendiilor specifice activităților;
- echipamentul de protecție și modul de întreținere al acestuia;
- sistemele de avertizare, de amplasare a punctelor pentru pază și stingerea incendiilor, a modului de folosire a lor;
- acordarea primului ajutor.

La evaluare se va urmări:

- corectitudinea cu care respectă normele de protecție a muncii, de pază și stingere a incendiilor;
- corectitudinea și promptitudinea cu care acționează în caz de accident;

Comunicarea la locul de muncă

Descrierea unității

ELEMENTE DE COMPETENȚĂ	CRITERII DE REALIZARE
1. Transmiterea și primirea	1.1. Comunicarea se realizează numai cu persoanele autorizate prin atribuțiile de serviciu, cu respectarea raporturilor ierarhice, operative și funcționale. 1.2. Metoda de comunicare folosită este corespunzătoare procedurilor interne și permite transmiterea rapidă și corectă a informațiilor. 1.3. Informațiile transmise sunt reale, complete și redactate în limbajul specific locului de muncă. 1.4. Întrebările pentru obținerea de informații suplimentare și clarificări sunt pertinente și logice. 1.5. Modul de adresare este concis și politicos.
2. Participarea la discuții în grup, pe teme profesionale	2.1. Problemele profesionale sunt discutate și rezolvate printr-un proces acceptat de toți membrii grupului. 2.2. Punctele de vedere proprii sunt argumentate clar și sunt expuse fără reținere. 2.3. În cadrul discuțiilor în grup este respectat dreptul la opinie al celorlalți participanți. 2.4. Interlocutorii sunt tratați cu înțelegere și atenție. 2.5. Divergențele apărute sunt rezolvate cu calm, eventual prin medierea șefului ierarhic.

Gama de variabile

Unitatea se aplică ocupațiilor: operator spălător textile și operator curățător chimic.

Persoane fizice autorizate: șefi ierarhici, colegi de muncă cu care se află în relații funcționale.

Forma de comunicare: scrisă, orală.

Ghid pentru evaluare

La evaluare se va urmări:

- Respectarea raporturilor ierarhice, operative și funcționale și a procedurilor interne de raportare;
- utilizarea unui limbaj specific locului de muncă;
- modul de adresare și de formulare coerentă a ideilor.

Cunoștințe:

- Schema organizatorică și raporturile ierarhice, operative și funcționale;
- Proceduri interne de raportare;
- Terminologia de specialitate.

Organizarea și întreținerea locului de muncă

Descrierea unității

ELEMENTE DE COMPETENȚĂ	CRITERII DE REALIZARE
1. Asigurarea condițiilor de desfășurare a activității	1.1. Condițiile de lucru sunt asigurate în corelație cu tipul de activități stabilite în programul zilnic de activitate. 1.2. Condițiile de lucru sunt corespunzătoare specificațiilor normelor de protecția muncii și normelor igienico-sanitare. 1.3. Condițiile de lucru respectă principiile ergonomice privind activitatea în unitățile de profil.
2. Menținerea condițiilor de desfășurare a activității	2.1. Curatenia curentă a locului de munca se efectuează la sfârșitul schimbului sau de câte ori este nevoie. 2.2. Pe parcursul efectuării curățeniei se respectă normele de protecția muncii și cele igienico-sanitare. 2.3. Curățenia curentă a locului de muncă se efectuează cu instrumentele și materialele specifice.

Gama de variabile

Unitatea se aplică ocupațiilor:

- operator spălător textile;
- operator curățitor chimic.

Instrumente pentru efectuarea curățeniei: perii, măști, găleți.

Materiale pentru efectuarea curățeniei: detergent, dezinfectant.

Tipuri de activități: activități desfășurate la primirea / predarea comenzilor de la / către client, activități de producție, activități de control a prestațiilor, activități legate de igiena și protecția muncii.

Ghid pentru evaluare

La evaluare se va urmări:

- modul în care sunt pregătite condițiile de lucru în vederea începerii activității în condiții optime;
- modul în care sunt întreținute locul de muncă și spațiile adiacente.

Cunoștințe:

- tipuri de instrumente și materiale specifice pentru efectuarea curățeniei la locul de muncă;
- cunoștințe de ergonomie specifice locului de muncă.

Planificarea activității proprii

Descrierea unității

ELEMENTE DE COMPETENȚĂ	CRITERII DE REALIZARE
1. Identificarea obiectivelor și	1.1. Obiectivele sunt identificate astfel încât activitățile să fie evaluate în totalitate. 1.2. Sarcinile sunt analizate stabilind prioritatile și gradul de complexitate, astfel încât să se estimeze corect resursele necesare.
2. Stabilirea etapelor activității	2.1. Etapele de realizare a activității sunt stabilite corect astfel încât să corespundă complexității acestora și termenelor stabilite. 2.2. Etapele activității sunt stabilite identificând fazele și ordinea de desfășurare, pe prioritati.
3. Întocmirea programului de activități	3.1. Programul este întocmit ținând cont de etapele stabilite astfel încât să se asigure corelarea între termenele intermediare. 3.2. Programul ține cont de solicitările clienților, unde este cazul. 3.3. Programul întocmit este flexibil, permițând modificarea în funcție de situațiile neprevăzute care pot să apară, astfel încât să se asigure respectarea termenelor finale. 3.4. Programul este astfel întocmit încât să asigure respectarea termenelor impuse și a resurselor alocate.

Gama de variabile

Unitatea se aplică ocupațiilor:

- operator spălător textile;
- operator curățător chimic.

Activitățile se referă la activități curente specifice locului de muncă

Ghid pentru evaluare

La evaluare se va urmări atât capacitatea de analiză a sarcinilor pe care persoana le are de îndeplinit, capacitatea de evaluare a complexității sarcinilor și activităților care trebuie îndeplinite, cât și flexibilitatea de a introduce modificări într-un program deja stabilit și respectarea acestuia.

Cunoștințe:

- sarcinile de îndeplinit;
- noțiuni de normare a timpului;
- cunoștințe de planificare a activității proprii.

Călcarea obiectelor textile

Descrierea unității

ELEMENTE DE COMPETENȚĂ	CRITERII DE REALIZARE
1. Verificarea obiectelor	1.1. Verificarea este efectuată în funcție de tipul obiectului. 1.2. Verificarea este efectuată în funcție de natura fibrei. 1.3. Verificarea este efectuată pentru a depista eventualele deficiențe de calitate din etapele anterioare ale procesului tehnologic.
2. Stabilirea metodei de călcare	2.1. Metoda de călcare este stabilită în funcție de tipul obiectului. 2.2. Metoda de călcare este stabilită în funcție de natura fibrei. 2.3. Metoda de călcare este stabilită în funcție de utilajele și echipamentele din dotare.
3. Călcarea obiectelor textile	3.1. Călcarea obiectelor este efectuată în funcție de metoda de călcare stabilită. 3.2. Călcarea este efectuată în funcție de metodologia specifică de călcare. 3.3. Călcarea este efectuată astfel încât să nu conducă la deteriorarea
4. Retușarea obiectelor călcate	4.1. Retușarea obiectelor călcate este efectuată pentru a înlătura deficiențele de călcare. 4.2. Retușarea obiectelor călcate este efectuată conform metodologiei specifice. 4.3. Retușarea obiectelor călcate este efectuată astfel încât să nu afecteze calitatea prestației și integritatea obiectului textil.
5. Împachetarea obiectelor călcate	5.1. Împachetarea obiectelor călcate este efectuată prin procedura specifică. 5.2. Împachetarea obiectelor călcate este efectuată în funcție de tipul obiectului. 5.3. Împachetarea obiectelor călcate este efectuată conform

Gama de variabile

Unitatea se aplică ocupațiilor:

- operator spălător textile;
- operator curățitor chimic.

Tip de obiecte: obiecte de lenjerie, obiecte de îmbrăcăminte.

Natura fibrei: fibre rezistente la temperatură, fibre mai sensibile la temperatură.

Deficiențe de calitate: spălat / curățat necorespunzător, pete nedetașate, uscare incompletă, rupturi.

Metode de călcare pe tipuri de obiecte:

- călcare la calandru pentru obiecte de lenjerie plate;
- călcare la prese pentru: - cămăși, halate, diverse (pijama, maieuri, tricouri);
- obiecte de îmbrăcăminte: sacouri, pardesie, paltoane, fuste, pantaloni
- aburire la manechin pentru obiecte de îmbrăcăminte: sacouri, pardesie, paltoane, rochii;
- călcare manuală, cu fierul de călcat pentru diverse tipuri de obiecte de lenjerie și de îmbrăcăminte.

Utilaje și echipamente: calandre, prese, mese de călcat, fiare de călcat.

Metodologia specifică de călcare: călcarea părților componente ale obiectului într-o anumită ordine în funcție de tipul obiectului.

Deficiențe de călcare: cute, porțiuni necălcate sau șifonate ulterior.

Metodologia specifică de retușare: călcare locală cu fierul de călcat în funcție de tipul obiectului.

Proceduri specifice de împachetare: împachetare manuală, împachetare cu dispozitivul de împachetat cămăși.

Metodologia de împachetare:

- respectarea anumitor dimensiuni pentru obiectele textile;
- efectuarea împachetării astfel încât marcajul să fie situat la loc vizibil;
- fixarea gulerelor cămășilor prin "papioane".

Ghid pentru evaluare

La evaluare se va urmări:

- modul de verificare, înainte de călcare, a obiectelor în funcție de tipul lor și de natura fibrei;
- modul de călcare a obiectelor în funcție de tipul lor și de natura fibrei;
- modul de retușare a obiectelor conform metodologiei specifice și de înlăturare a deficiențelor de călcare anterioară;
- modul de împachetare al obiectelor prin proceduri specifice tipurilor de obiecte călcate;
- corectitudinea cu care sunt utilizate utilajele și echipamentele pentru călcat și împachetat.

Cunoștințe:

- metodologia de călcare a obiectelor în funcție de tipul lor;
- natura fibrelor obiectelor;
- modalitățile de remediere a deficiențelor de călcare și de retuș a obiectelor;

Controlul calității prestațiilor

Descrierea unității

ELEMENTE DE COMPETENȚĂ	CRITERII DE REALIZARE
1. Efectuarea controlului prestațiilor	1.1. Controlul prestațiilor este efectuat conform procedurilor de lucru. 1.2. Controlul prestațiilor este efectuat în funcție de tipul procesului de prelucrare la care a fost supus obiectul. 1.3. Controlul prestațiilor este efectuat în funcție de tipul obiectului.
2. Sesizarea deficiențelor	2.1. Deficiențele sesizate sunt remediate prompt astfel încât să se respecte termenul prestației. 2.2. Deficiențele sesizate sunt remediate astfel încât să se asigure condițiile de calitate a lucrărilor executate. 2.3. Deficiențele care nu pot fi remediate sunt înregistrate conform reglementărilor locului de muncă.

Gama de variabile

Unitatea se aplică ocupațiilor:

- operator spălător textile;
- operator curățător chimic.

Procedurile de lucru reglementează modul de control interfazic și final specifice fiecărui tip de obiect și operație la care acesta a fost supus.

Tip proces de prelucrare:

- pentru obiecte spălate: spălare, centrifugare, uscare, călcare, detașare pete, reparare defecțiuni
- pentru obiecte curățate: curățire chimică, curățire umedă, uscare, extragere pete, călcare, reparare defecțiuni.

Tip de deficiențe: extragere incompletă pete, spălare / curățire insuficientă, călcare și împachetare defectuoasă, reparare necorespunzătoare a defecțiunilor obiectelor.

Ghid pentru evaluare

La evaluare se va urmări:

- responsabilitatea cu care se efectuează controlul interfazic și final al prestațiilor;
- obiectivitatea și corectitudinea cu care se efectuează sesizarea deficiențelor de calitate.

Cunoștințe:

- condiții de calitate a lucrărilor executate;
- tipuri de deficiențe;
- proceduri de lucru specifice activităților de control interfazic și final de calitate.

Curățarea chimică a obiectelor textile

Descrierea unității

ELEMENTE DE COMPETENȚĂ	CRITERII DE REALIZARE
1. Încărcarea / descărcarea utilajelor de curățat chimic cu obiecte textile	1.1. Încărcarea utilajelor este efectuată pe șarje de obiecte în funcție de capacitatea utilajelor. 1.2. Încărcarea utilajelor este efectuată în funcție de tipul și culoarea obiectelor și tipul suportului textil. 1.3. Încărcarea / descărcarea utilajelor este efectuată conform procedurilor de lucru stabilite. 1.4. Încărcarea / descărcarea utilajelor este efectuată astfel încât să nu se degradeze obiectele.
2. Stabilirea programului de lucru	2.1. Stabilirea programului de lucru este efectuată în funcție de tipul și culoarea obiectelor și tipul suportului textil. 2.2. Stabilirea programului de lucru este efectuată în funcție de utilajele din dotare. 2.3. Stabilirea programului de lucru este efectuată în funcție de parametrii de lucru necesari.
3. Supravegherea funcționării utilajului	3.1. Supravegherea funcționării utilajului este efectuată astfel încât să se respecte programul de lucru stabilit. 3.2. Utilajul este supravegheat astfel încât să se asigure funcționarea în siguranța a acestuia și siguranța obiectelor prelucrate. 3.3. Orice disfuncționalitate sesizată este soluționată conform metodologiei locului de muncă.
4. Regenerarea solventului de la utilajul de curățat chimic	4.1. Regenerarea solventului este efectuată periodic conform cărții tehnice a utilajului. 4.2. Regenerarea solventului este efectuată astfel încât să se asigure menținerea caracteristicilor fizico-chimice ale acestuia necesare curățării obiectelor textile.

Gama de variabile

Unitatea se aplică ocupației: operator curățitor chimic.

Tipul obiectelor:

- subțiri: pantaloni, sacouri, fuste, bluze, rochii;
- groase: pardesie, paltoane, scurte, canadiene matlasate, obiecte din blană sintetică;
- cojoace și obiecte din blană naturală;
- plăpumi, pleduri;

Culoarea obiectelor: culori deschise, culori închise.

Tipul suportului textil: bumbac, lână, mătase, fibre sintetice, amestec de fibre.

Parametrii de lucru: temperatura solventului, temperatura aerului de uscare, temperatura apei de răcire, timpul de curățire, timpul de uscare, presiunea în filtru și în distilator.

Utilaje din dotare: utilaje de curățat chimic de diferite tipuri și capacități.

Ghid pentru evaluare

La evaluare se va urmări:

- modul de stabilire a programului de lucru adecvat în funcție de tipul și culoarea obiectelor astfel încât să se asigure o calitate corespunzătoare a prestațiilor;
- exploatarea corectă a utilajelor de curățat chimic.

Cunoștințe:

- tehnologia de curățire chimică;
- parametrii de lucru necesari în funcție de tipul obiectelor;
- caracteristicile fizico-chimice optime ale solventului.

Curățarea umedă a obiectelor textile

Descrierea unității

ELEMENTE DE COMPETENȚĂ	CRITERII DE REALIZARE
1. Stabilirea procedurii de curățire umedă	1.1. Procedura de curățire umedă este stabilită în funcție de caracteristicile fizico-chimice ale fibrei. 1.2. Procedura de curățire umedă este stabilită în funcție de tipul obiectelor și gradul de murdarie al acestora. 1.3. Procedura de curățire umedă este stabilită în funcție de tipul echipamentelor și accesoriilor din dotare.
2. Curățirea umedă a obiectelor textile	2.1. Curățirea umedă a obiectelor este efectuată în conformitate cu procedurile specifice locului de muncă. 2.2. Curățirea umedă a obiectelor este efectuată cu ajutorul echipamentelor și accesoriilor din dotare. 2.3. Curățirea umedă a obiectelor este efectuată astfel încât să nu producă degradarea obiectelor textile.

Gama de variabile

Unitatea se referă la ocupația: operator curățitor chimic.

Caracteristici fizico-chimice ale obiectelor:

- natura fibrei: bumbac, lână, tercot, mătase, fibre sintetice, amestec de fibre, piele sintetică.
- rezistența materialului: materiale cu rezistență ridicată la solicitările mecanice, materiale cu rezistență scăzută.
- culoare: culori deschise, culori închise

Grad de murdărie: grad normal, ridicat, foarte ridicat.

Echipamente și accesorii pentru curățat umed: masa de spălat, perii, bureți, mașini de spălat.

Proceduri de curățire umedă:

- înmuierea obiectelor în diferite tipuri de soluții: alcaline, neutre;
- spălarea cu peria pe masa de spălat;
- spălarea manuală, blândă, a obiectelor sensibile;
- spălarea mecanică la mașinile de spălat.

Ghid pentru evaluare

La evaluare se va urmări:

- modalitatea de stabilire a procedurii de curățire umedă în funcție de caracteristicile fizico-chimice ale obiectelor și gradul de murdărie;
- modalitatea de curățire umedă a obiectelor astfel încât să se îndeplinească condițiile de calitate specifice și să nu degradeze obiectele.

Cunoștințe:

- caracteristicile fizico-chimice ale fibrelor;
- proceduri de curățire umedă;
- echipamente și accesorii de curățat umed.

Eliminarea umidității din obiectele textile spălate

Descrierea unității

Unitatea se referă la operațiile prin care se realizează eliminarea parțială sau totală a umidității conținută în obiectele textile spălate și anume centrifugarea obiectelor textile și uscarea lor cu ajutorul utilajelor specifice-centrifugi și uscătoare.

ELEMENTE DE COMPETENȚĂ	CRITERII DE REALIZARE
1. Stabilirea parametrilor de lucru	1.1. Parametrii de lucru sunt stabiliți în funcție de tipul obiectelor. 1.2. Parametrii de lucru sunt stabiliți în funcție de natura fibrei obiectelor.
2. Încărcarea / descărcarea utilajelor de centrifugare / uscare	2.1. Încărcarea / descărcarea utilajelor este efectuată în conformitate cu procedura specifică acestora. 2.2. Încărcarea utilajelor este efectuată în funcție de capacitatea utilajului. 2.3. Încărcarea / descărcarea utilajelor este efectuată astfel încât să nu
3. Supravegherea funcționării utilajelor de centrifugare / uscare	3.1. Supravegherea utilajelor este efectuată astfel încât să se respecte parametrii de lucru. 3.2. Utilajele sunt supravegheate astfel încât să se asigure funcționarea în siguranță a acestora și integritatea obiectelor textile. 3.3. Orice defecțiune sesizată în funcționarea utilajelor este soluționată prompt conform metodologiei locului de muncă.

Gama de variabile

Unitatea se aplică ocupațiilor:

- operator spălător textile;
- operator curățitor chimic.

Tip de obiecte supuse operației de uscare la uscător, în prealabil centrifugate: prosoape, ciorapi, maieuri, tricouri, pulovere, pleduri.

Parametrii de lucru: timp de centrifugare, timp de uscare, temperatură de uscare.

Natura fibrei: bumbac, sintetice, amestec de fibre, lână, mătase.

Tip de utilaje: uscătoare și centrifugi

Degradări ale obiectelor: agățare și rupere, degradarea fibrei ca urmare a unui timp prea mare de centrifugare sau a unei temperaturi prea mari de uscare.

Ghid pentru evaluare

La evaluare se va urmări:

- modul în care se stabilesc parametrii de lucru în funcție de tipul obiectelor și natura fibrelor;
- modul în care se efectuează încărcarea / descărcarea utilajelor conform procedurilor specifice;
- atenția cu care se supraveghează utilajele astfel încât să se asigure funcționarea în siguranță a acestora și integritatea obiectelor spălate;
- promptitudinea cu care se acționează în caz de defecțiune a utilajelor conform reglementărilor locului de muncă.

Cunoștințe:

- tehnologia de eliminare a umidității din obiectele spălate;
- modul de funcționare a utilajelor de centrifugat și uscat obiecte textile;

Extragerea petelor de pe obiectele textile

Descrierea unității

ELEMENTE DE COMPETENȚĂ	CRITERII DE REALIZARE
1. Identificarea naturii petelor	1.1. Natura și dimensiunile petelor sunt identificate vizual după aspect și culoare. 1.2. Zona de amplasare a petelor de pe obiecte este identificată corect în scopul unei prelucrări corespunzătoare.
2. Stabilirea tipului de soluție	2.1. Tipul de soluție este stabilit în funcție de natura fibrelor. 2.2. Tipul de soluție este stabilit în funcție de natura și dimensiunile petelor. 2.3. Tipul de soluție este stabilit în funcție de procedura de extracție
3. Efectuarea de teste pe material	3.1. Testele sunt efectuate în scopul verificării rezistenței materialului textil și a culorii. 3.2. Testele sunt efectuate în funcție de procedura de lucru aplicată.
4. Extragerea (detașarea) petelor	4.1. Petele sunt extrase prin proceduri de lucru specifice. 4.2. Petele sunt extrase cu ajutorul echipamentelor de lucru specifice. 4.3. În cazul degradării obiectelor în urma aplicării soluției se iau măsuri de remediere conform procedurilor de lucru.

Gama de variabile

Unitatea se aplică ocupației: operator curățător chimic.

Natura petelor: pete de origine vegetală, chimică, cafea, sosuri, sânge, vopsea, dulciuri.

Natura fibrei: bumbac, lână, mătase, tercot, fibre sintetice, amestec de fibre, piele naturală și sintetică.

Proceduri de lucru specifice: aplicarea soluției, frecarea petei, aburirea și uscarea zonei.

Tipuri de soluții: soluții pe bază de percloretină, amoniac, acetonă, acid oxalic, cloroform, alcool, hipoclorit și hidrosulfid de sodiu, tetraclorură de carbon.

Echipamente de lucru:

- masa de detașat pete cu dotări speciale: pistol pentru abur și aer comprimat;
- instalație de vacuum;
- perii, spatule.

Ghid pentru evaluare

La evaluare se va urmări:

- modul de stabilire a tipului de soluție de detașat și de efectuare a testelor pe material în funcție de natura petelor și a fibrelor;

- modul de extragere a petelor astfel încât să se asigure condițiile de calitate specifice și să nu se deterioreze obiectele textile.

Cunoștințe:

- proceduri de lucru specifice;
- tipuri de fibre;
- tipuri de pete;
- utilizarea echipamentelor de lucru specifice.

Întreținerea echipamentelor specifice de curățătorie

Descrierea unității

ELEMENTE DE COMPETENȚĂ	CRITERII DE REALIZARE
1. Verificarea funcționării echipamentelor de curățătorie	1.1. Verificarea funcționării echipamentelor este efectuată în funcție de tipul echipamentului. 1.2. Verificarea funcționării echipamentelor este efectuată conform prescripțiilor din cartea tehnică. 1.3. Verificarea funcționării echipamentelor este efectuată în funcție de tipul lucrărilor realizate.
2. Întreținerea echipamentelor de curățătorie	2.1. Echipamentele sunt întreținute în condiții de funcționare conform prescripțiilor tehnice. 2.2. Echipamentele sunt întreținute astfel încât să se asigure funcționarea la parametrii normali de lucru. 2.3. Echipamentele sunt pastrate și depozitate în condiții de siguranță. 2.4. Deficiențele de funcționare sunt identificate la timp și anunțate în vederea remedierii prompte.

Gama de variabile

Unitatea se aplică ocupației: operator curățător chimic.

Tipul echipamentului: utilaje de curățat chimic, echipamente de detașat pete, mașini de spălat automate, centrifugi, uscătoare, prese pentru călcat, manechine pentru aburit, fiare de călcat, mese vaporizate pentru călcat, mașini de cusut.

Tipul lucrărilor realizate: curățire chimică, curățire umedă, detașat pete, uscat, călcat, retușat obiecte, regenerare solvent.

Ghid pentru evaluare

La evaluare se va urmări:

- modul în care se efectuează verificarea tuturor echipamentelor de lucru conform prescripțiilor din cărțile tehnice;
- modul în care se efectuează întreținerea curentă a tuturor echipamentelor de lucru astfel încât să se asigure funcționarea la parametrii optimi.

Cunoștințe:

- parametrii normali de lucru ai echipamentelor utilizate în curățătorii;
- cartea tehnică a echipamentelor utilizate în curățătorii;

Predetașarea porțiunilor murdare

Descrierea unității

ELEMENTE DE COMPETENȚĂ	CRITERII DE REALIZARE
1. Identificarea porțiunilor murdare	1.1. Porțiunile murdare sunt identificate în funcție de tipul obiectului. 1.2. Natura murdăriei este identificată după aspect, culoare. 1.3. Suportul textil al materialului este identificat vizual, după aspect.
2. Stabilirea procedurii de lucru	2.1. Procedura de lucru este stabilită în funcție de natura murdăriei. 2.2. Procedura de lucru este stabilită în funcție de suportul textil al obiectului. 2.3. Soluția de predetașat este preparată în funcție de procedura de lucru stabilită.
3. Predetașarea porțiunilor murdare	3.1. Predetașarea porțiunilor murdare este efectuată conform procedurilor specifice. 3.2. Predetașarea porțiunilor murdare este efectuată cu ajutorul echipamentelor de lucru specifice. 3.3. În caz de degradare a obiectelor se iau măsurile convenite de remediere conform procedurilor de lucru.

Gama de variabile

Unitatea se aplică ocupației: operator curățitor chimic.

Tipul obiectelor: sacouri, pantaloni, paltoane, canadiene, cojoace.

Natura murdăriei: pete de origine vegetală sau chimică, sânge, transpirație, noroi, pete grase.

Tip de suport textil: bumbac, lână, mătase naturală sau acetat, fibre sintetice, amestec de fibre.

Procedura de lucru: prelucrare manuală cu diferite tipuri de soluții, prin frecare, batere, răzuire.

Echipamente de lucru: masa de predetașat, diferite tipuri de perii, bureți, spatule, recipiente pentru prepararea și păstrarea soluțiilor.

Ghid pentru evaluare

La evaluare se va urmări:

-modul de stabilire a procedurii de lucru în funcție de natura murdăriei și de suportul textil

-modul de efectuare a predetașării fără degradarea obiectelor.

Cunoștințe:

-tipuri de suporturi textile;

-tipuri de murdărie;

-tipuri de soluții de predetașat;

-utilizarea echipamentelor de lucru specifice.

Pregătirea obiectelor textile pentru spălare / curățire

Descrierea unității

ELEMENTE DE COMPETENȚĂ	CRITERII DE REALIZARE
1. Verificarea obiectelor	<p>1.1. Verificarea este efectuată pe baza documentelor de înregistrare.</p> <p>1.2. Eventualele necorelari de înregistrare sunt sesizate și semnalate prompt conform metodologiei locului de muncă.</p> <p>1.3. Verificarea este efectuată în scopul depistării eventualelor defecțiuni ale obiectelor.</p> <p>1.4. Verificarea este efectuată astfel încât să se stabilească rezistența accesoriilor la diverse substanțe chimice.</p>
2. Marcarea obiectelor	<p>2.1. Marcarea este efectuată pe fiecare obiect în parte în locuri vizibile.</p> <p>2.2. Marcarea este efectuată prin înscrierea datelor specifice conform documentelor de înregistrare.</p> <p>2.3. Marcarea este efectuată prin tehnologia specifică locului de muncă în funcție de tipul obiectelor.</p> <p>2.4. Eventualele probleme sunt sesizate prompt și solutionate.</p>
3. Sortarea obiectelor	<p>3.1. Sortarea este efectuată pe tipuri de obiecte.</p> <p>3.2. Sortarea este efectuată în funcție de caracteristicile obiectelor.</p> <p>3.3. Sortarea este efectuată în funcție de gradul de murdărie al obiectelor.</p>
4. Formarea șarjelor	<p>4.1. Șarjele sunt formate în funcție de procedeul de prelucrare.</p> <p>4.2. Șarjele sunt formate în funcție de capacitatea echipamentului de spălare / curățire.</p> <p>4.3. Șarjele sunt formate în funcție de tipul obiectelor.</p>

Gama de variabile

Unitatea se aplică ocupațiilor:

- operator spălător textile;
- operator curățitor chimic.

Documente de înregistrare: bonuri comandă-chitanță de primire a obiectelor, borderouri de înregistrare a obiectelor.

Metodologia locului de muncă referitoare la deficiențe de înregistrare a obiectelor: completarea caietelor de procese verbale cu deficiențe, necorelări și returnări neefectuate, sesizarea șefului ierarhic.

Defecțiuni ale obiectelor: rupturi, piese și accesorii lipsă, deficiențe de culoare, uzură pronunțată a țesăturii, arsuri.

Accesorii: nasturi, cordoane, întărituri, cataramă, fermoare.

Substanțe chimice: percloretică, soluții de scos pete pe bază de: acid oxalic, hipoclorit de sodiu, apă oxigenată, cloroform, hidrosulfid de sodiu, acetona, amoniac, alcool.

Date specifice la marcare: număr comandă, data de primire a comenzii.

Tehnologie de marcare: - pentru spălare: marcare prin lipirea mărcuțelor cu ajutorul aparatului de marcat;

- pentru curățire: marcare manuală prin coasere.

Probleme sesizate la marcare: marcaje vechi, desprinderi de marcaje noi datorate efectuării defectuoase a operației de marcare.

Caracteristici ale obiectelor: natura fibrei, culoare.

Grad de murdărie al obiectelor: grad normal de murdărie, grad avansat de murdărie, tipul petelor.

Procedee de prelucrare: spălare, curățire chimică, curățire umedă.

Tip obiecte pe șarje:

Ghid pentru evaluare

La evaluare se va urmări:

-modul în care se efectuează verificarea obiectelor astfel încât să corespundă documentelor de înregistrare și să se depisteze eventualele defecțiuni;

-modul în care se efectuează marcarea obiectelor prin înscrierea datelor specifice din documentele de înregistrare;

-modul în care se formează șarjele în funcție de tipul obiectelor, gradul de murdărie și procedeele de prelucrare.

Cunoștințe:

-tipuri de procedee de prelucrare;

- caracteristici fizico-chimice ale diverselor țesături și fibre;

- caracteristici fizico-chimice ale diverselor tipuri de pete;

- tehnologii de marcare;

- simboluri internaționale de întreținere a obiectelor textile;

-tipuri de substanțe chimice utilizate la spălare / curățire;

Pregătirea pentru expediție a obiectelor spălate / curățate

Descrierea unității

ELEMENTE DE COMPETENȚĂ	CRITERII DE REALIZARE
1. Verificarea obiectelor	1.1. Verificarea este efectuată din punct de vedere calitativ. 1.2. Verificarea este efectuată cantitativ pe baza documentelor de înregistrare. 1.3. Eventualele deficiențe sesizate sunt semnalate conform reglementărilor locului de muncă.
2. Trierea obiectelor	2.1. Trierea este efectuată pe tipuri de obiecte. 2.2. Trierea este efectuată conform documentelor de înregistrare. 2.3. Trierea este efectuată astfel încât să se reconstituie comenzile inițiale.
3. Ambalarea obiectelor	3.1. Ambalarea obiectelor este efectuată pe comenzile inițiale. 3.2. Modul de ambalare a obiectelor se realizează conform reglementărilor locului de muncă.

Gama de variabile

Unitatea se aplică ocupațiilor:

- operator spălător textile;
- operator curățitor chimic.

Tip de obiecte: - obiecte de lenjerie: cămăși, bluze, maieuri, tricouri, fețe de masă, fețe de pernă, halate, prosoape, cearceafuri, pijamale;

- obiecte de îmbrăcăminte: fuste, rochii, sacouri, pantaloni, veste, paltoane, canadiene, cojoace, plăpumi.

Documente de înregistrare: bonuri comandă-chitanță de primire a obiectelor, borderouri de înregistrare a comenzilor.

Ghid pentru evaluare

La evaluare se va urmări:

- corectitudinea verificării obiectelor;
- modul de efectuare a trierii obiectelor conform documentelor de înregistrare în vederea reconstituirii comenzilor inițiale;
- ambalarea corectă a obiectelor conform reglementărilor locului de muncă.

Cunoștințe:

- metodologia de triere;
- modalități de ambalare.

Repararea defecțiunilor obiectelor textile

Descrierea unității

ELEMENTE DE COMPETENȚĂ	CRITERII DE REALIZARE
1. Stabilirea metodei de reparare	1.1. Metoda de reparare este stabilită în funcție de tipul defecțiunii. 1.2. Metoda de reparare este stabilită în funcție de tipul obiectului. 1.3. Metoda de reparare este stabilită în funcție de dotarea locului de muncă.
2. Repararea defecțiunii	2.1. Defecțiunea este reparată utilizând echipamentele și materialele adecvate tipului de remediere. 2.2. Defecțiunea este reparată prin metodologia specifică tipului de defecțiune. 2.3. Defecțiunea este reparată astfel încât să se asigure aspectul inițial al obiectului.

Gama de variabile

Unitatea se aplică ocupațiilor:

- operator spălător textile;
- operator curățător chimic.

Tip de defecțiune: ruperea, topirea sau spargerea nasturilor sau a altor accesorii, descoaserea tivurilor sau a altor cusături, dezlipirea unor piese sau accesorii, ruperea obiectelor.

Tip de obiecte:

- obiecte de lenjerie-fețe de pernă, cearcefuri, fețe de masă, cămăși, bluze, pijamale, tricouri;
- obiecte de îmbrăcăminte: fuste, pantaloni, canadiene, sacouri, pardesie, cojoace.

Echipamente și materiale: mașini de cusut, ace, ață, nasturi, soluții de lipit(prenadez).

Metodologia specifică: coasere manuală, coasere cu mașina de cusut, lipire.

Ghid pentru evaluare

La evaluare se va urmări:

- modul de stabilire a metodei de reparare în funcție de tipul defecțiunii;
- modul de reparare a diferitelor tipuri de defecțiuni astfel încât să se asigure aspectul inițial al obiectului;
- utilizarea corectă a echipamentelor din dotare.

Cunoștințe:

- tipuri de defecțiuni;
- condiții de calitate a lucrărilor executate;
- metodologia de reparare a diferitelor tipuri de defecțiuni.

Oferirea serviciilor către clienți

Descrierea unității

ELEMENTE DE COMPETENȚĂ	CRITERII DE REALIZARE
1. Analizarea solicitărilor clientului	1.1. Solicitarile clientului sunt identificate prin întrebări clare și ascultare atentă. 1.2. Solicitățile sunt audiate cu atenție în scopul stabilirii corecte a tuturor detaliilor. 1.3. Solicitățile sunt evaluate cu discernământ în funcție de posibilitățile de realizare a unității.
2. Furnizarea informațiilor către clienți	2.1. Informațiile sunt furnizate complet și corect în sensul satisfacerii solicitărilor clienților. 2.2. Serviciile sunt prezentate cu promptitudine în scopul atragerii interesului clienților.
3. Oferirea de sfaturi și soluții clienților	3.1. Soluțiile oferite satisfac cerințele clienților. 3.2. Soluțiile oferite sunt în concordanță cu oferta de servicii a unității.
4. Soluționarea reclamațiilor	4.1. Tipul reclamației este identificat corect. 4.2. Informațiile din reclamație sunt verificate pentru a stabili veridicitatea acesteia. 4.3. Reclamațiile întemeiate sunt rezolvate prompt în scopul satisfacerii cererii clienților.

Gama de variabile

Unitatea se aplică ocupațiilor:

- operator spălător textile;
- operator curățător chimic.

Informații furnizate:

- prestări de servicii oferite: spălare / curățire diverse tipuri de produse, călcare diverse tipuri de produse;
- tarife în vigoare pentru spălare / curățire ,călcare diverse tipuri de produse;
- termene de realizare a prestațiilor;
- posibile deteriorări ale obiectelor textile.

Sfaturi și soluții:

- stabilirea tipului optim al prestației;
- condiții de realizare a operațiilor de spălare / curățire;
- întreținerea optimă a obiectelor textile.

Tipuri de reclamații: piese lipsă, deteriorări ale produselor (degradare unor accesorii, micșorarea dimensiunilor), întocmirea defectuoasă a documentelor de înregistrare a comenzii, probleme de calitate.

Ghid pentru evaluare

La evaluare se va urmări:

- modul de prezentare a informațiilor, sfaturilor și soluțiilor în sensul satisfacerii cerințelor clienților;
- modul de primire / soluționare a reclamațiilor;
- politețea și amabilitatea în relația cu clienții.

Cunoștințe:

- tipuri de servicii oferite de unități și condiții de prestare: tarife, termene de execuție;
- tehnologia de prelucrare a obiectelor;
- metodologia de rezolvare a reclamațiilor.

Preluarea / predarea comenzilor de la / către clienți

Descrierea unității

ELEMENTE DE COMPETENȚĂ	CRITERII DE REALIZARE
1. Stabilirea prestației	1.1. Prestația este stabilită în funcție de tipul operației de executat. 1.2. Prestația este stabilită în funcție de tipul obiectelor. 1.3. Prestația este stabilită în funcție de timpul de predare.
2. Preluarea / predarea comenzii	2.1. Comanda este preluată / predată pe baza documentelor de înregistrare și a semnăturii clientului. 2.2. Comanda este predată la termenul stabilit. 2.3. La predare, obiectele sunt ambalate conform normelor interne specifice pentru a permite transportul în bune condiții.
3. Stabilirea prețului total al prestației	3.1. Prețul total al prestației este stabilit în funcție de tarifele în vigoare. 3.2. Prețul total al prestației este stabilit în funcție de tipul prestației. 3,3. Prețul total al prestației este stabilit în funcție de tipul și cantitatea

Gama de variabile

Unitatea se aplică ocupațiilor:

- operator spălător textile;
- operator curățător chimic.

Operația de executat: spălare textile, curățire chimică textile, călcare textile.

Tipul obiectelor: obiecte de lenjerie, cămăși, bluze, prosoape, sacouri, pantaloni, pardesie, canadiene, etc

Timp de predare: servicii la termen normal, servicii la termen de urgență.

Documente de înregistrare: bonuri comandă-chitanță, borderouri înregistrare comenzi.

Tip prestație: spălare / curățire chimică.

Tarife în vigoare: specifice fiecărui tip de obiect textil și prestație.

Ghid pentru evaluare

La evaluare se va urmări:

- modul de stabilire a prestației în funcție de serviciile oferite;
- stabilirea corectă a prețului total al prestației
- completarea corectă a documentelor de înregistrare la primirea / predarea comenzilor.

Cunoștințe:

- tipuri de documente de înregistrare;
- tarife în vigoare;
- tipuri de prestații;
- metodologia de primire / predare a comenzilor.